

Ідэйна-мастацкі свет казкі “Нямоглы бацька” У. Караткевіча

Падстаўленка В.Ф.

Установа адукацыі “Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П.М. Маішэрава”, Віцебск

У артыкуле на матэрыяле названай казкі раскрыты ідэйна-тэматычныя, вобразныя і жанрава-стылявыя складнікі аўтарскага дыскурсу У. Караткевіча.

Мэта – выявіць дамінантныя ідэйна-мастацкія адметнасці казкі “Нямоглы бацька” У. Караткевіча.

Матэрыял і метады. *Матэрыялам даследавання ў артыкуле стала казка “Нямоглы бацька” як самабытны прыклад сінтэзавання ў мастацкім свеце народных маральных імператываў, увасобленых у адпаведных сюжэтах, з творчымі распрацоўкамі Караткевіча. Базавымі для навуковага аналізу абраны прыёмы канкрэтна-гістарычнага, структурна-тыпалагічнага і дэскрыптыўнага метадаў.*

Вынікі і іх абмеркаванне. *Пытанню станаўлення існых гуманістычных імператываў прысвечана казка Караткевіча. Неміласэрнасць і жорсткасць да “нямоглых” бацькоў падаюцца ў творы не як адзінкавы жахлівы выпадак, а як сацыяльная норма.*

Тут маюць месца дуалістычнасць асобных вобразаў (ваўка, велікана і інш.), нечаканая іматузроўненасць інтэрпрэтацыі мастацкіх дэталей.

Гэты твор засведчыў, наколькі важнай была для пісьменніка арыентацыя на лепшыя прыёмы і сродкі фальклорнай казачнай традыцыі. Прааналізаваны праяўны прыклад мае выключны выхаваўчы патэнцыял.

Заклучэнне. *Можна даказаць канстатаваць, што папулярнасць твора “Нямоглы бацька” тлумачыцца самабытным ідэйна-мастацкім сінтэзам, які грунтуецца на народным казачным свеце, сімвалічных вобразах з праекцыяй на сусветны духоўны і культуралагічны базіс, глыбокім маральным і гуманістычным сэнсе падзей.*

Ключавыя словы: *аўтарская казка, народныя маральныя імператывы, індывідуальны стыль, сістэма вобразаў, сімвалізм.*

Ideological and Artistic World of the Fairy Tale “Helpless Father” by V. Karatkevich

Podstavlenko V.F.

Educational Establishment “Vitebsk State P.M. Masherov University”, Vitebsk

In the article on the material of the aforementioned tale the ideological and thematic, the figurative and the genre and stylistic components of the author’s discourse of V. Karatkevich are revealed.

The purpose of the article is to identify the dominant ideological and artistic features of the tale “Helpless Father” by V. Karatkevich.

Material and methods. *The research material in the article was the fairy tale “Helpless Father” as a unique example of synthesizing in the art world people’s moral imperatives which were embodied in the relevant subjects, with creative designs of Karatkevich. The base chosen for scientific analysis was techniques of concrete historical structurally-typological and descriptive methods.*

Findings and their discussion. *The issue of shaping existing humanitarian imperatives the tale by Karatkevich is devoted. Mercilessness and cruelty to the “weak” parents are presented in the work, not as a single monstrous case, but as a social norm.*

Here occurs duality of individual images (wolf, giant etc.), unexpected multilevel interpretation of artistic details.

This work illustrates how important it was for the writer to focus on the best ways and means of fairy folk tradition. The analyzed prosaic example is of an exceptional educational potential.

Conclusion. *It can be conclusively stated that the popularity of the work “Helpless Father”, is explained by the distinctive ideological and artistic synthesis, which is based on the popular fairy-tale world, symbolic images with the projection on the global spiritual and cultural basis, a deep moral and humanistic meaning of the events.*

Key words: *author’s tale, folk moral imperatives, individual style, imagery, symbolism.*